

Carta n-kidava'a Spalu nuu ñayiu Galacia

Kidava'a Spalu nuu ñayiu Galacia

¹ Mee-da kuu Spalu, se n-tunda'a ña'a Jesucristu kuu-da. Ña n-ka tunda'a ña'a seyii, ña n-ka kaxí ña'a seyii. N-kaxí ña'a Jesucristu xi'in Taa-ro Ianyuux, Ia n-kida xa n-nandoto Jesús.

² Carta ya'a kidava'a-da xi'in ntdaa ñani-ro xtuu xi'in-da ya'a. Ka kidava'a-da nuu mee-n ka kuu ñani-da ku'a-da ntdaa veñu'u distrito Galacia.

³ Na taxi Taa-ro Ianyuux xi'in Xto'o-ro Jesucristu xamani-ia, na kada-ia xa kutuu va'a koio-n.

⁴ N-xejoon Jesucristu xa kuú-ia xaxe'e-ro. N-xi'í-ia xaxe'e kuechi mee-ro, xa dakaku ña'a-ia ñuñayiu ya'a nuu ka kida ñayiu xa u'u. Du'a n-kida Jesucristu ntdaa xa n-juini Taa-ro Ianyuux xa kada-ia.

⁵ Na juña'a-ro xa n-kuta'u-ro nuu Ianyuux níkava níkuita. Du'a na koo.

Ña tuu na ínka tnu'u kada xa ma kuú-ro xi'in kuechi-ro

⁶ Ñatu kutnuni ini-da nakuenda kuu xa yachi ka dandoo-n Ianyuux. Xaxe'e xa xemani ña'a Cristu mee-n, te n-ja'an ña'a Ianyuux xa kunduu koio-n xi'in-ia. Te vitna ñatu ka jandixa-n tnu'u va'a Jesucristu, chi ka jandixa-n ínka tnu'u.

⁷ Ko ña tuu na ínka tnu'u kada xa ma kuú-ro xi'in kuechi-ro. Diko ni io se ka daka ni'na ña'a, ka juini-s xa dama-s tnu'u va'a Jesucristu.

⁸ Nux kachitnu'u ñn ñayiu ñnka tnu'u ñatu kuu tnu'u va'a Jesucristu, te na tunda'a ña'a Ianyuux ñayiu jan ji'in andea. Mee-da tuku. Nde ángel andiu du. Nux kachitnu'u-da tnu'u ñatu kuu tnu'u Jesucristu, te na tunda'a ña'a Ianyuux mee-da ji'in andea.

⁹ Xá n-ja'an-da, te vitna ja'an-da ñnka vuelta: Xá n-ka xeka va'a-n tnu'u va'a Jesucristu. Nux ka kachitnu'u-s tnu'u ñatu kuu tnu'u va'a Jesucristu, te na tunda'a Ianyuux mee-s ji'in-s andea.

¹⁰ Ñatu nduku-da xa tna ini ñayiu, nduku-da xa tna ini Ianyuux. Nux ña tna ini ñayiu tnu'u-da, ko vatuka. Chi nux n-juini-da xa kendoo va'a-da xi'in ñayiu n-kuu, ma ku kuu-da se xinokuechi nuu Jesucristu.

Ñn se n-tunda'a Cristu kuu-da

¹¹ Ñani-da ku'a-da, juini-da xa kutnuni ini koio-n xa hora n-ja'an-da tnu'u va'a Jesucristu nuu-n, ñatu n-ja'an-da tnu'u ñayiu.

¹² Tnu'u va'a xa n-ja'an-da nuu-n ñatu n-taxi seyii, ñatu n-dakua'a ña'a seyii. N-dakua'a ña'a Jesucristu tnu'u va'a n-ja'an-da nuu-n.

¹³ Xá n-ka tekutnu'u-n nanda n-kida-da, xa kada-da ná io ná jua'an ntdaa tnu'u ta'u tniu ñayiu Israel. Xá n-ka tekutnu'u-n xa yo u'u n-juini-da ñayiu ka jandixa Ianyuux. N-juini-da xa danaa-da ntdaa-i.

¹⁴ N-xo kunuu-da nuu ntdaa se dava xi'in-da, xaxe'e xa yo va'a n-jandixa-da tnu'u ta'u tniu ñayiu Israel. Xi'in ntdaa anu-da n-kida-da ná io ná jua'an ntdaa xa n-ka dakua'a ña'a taxa'nu tnetnu-da.

15-16 Antecas xa kaku-da, n-kaxí ña'a Ianyuux mee-da. Xaxe'e xa yo n-xemani ña'a-ia, n-ja'an ña'a-ia xa kunduu-da xi'in-ia. Te na n-juini-ia, n-kida-ia xa jini-da Da'ya Yii-ia, xa juña'a-da tnu'u va'a Jesucristu nuu ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel. Na du'a n-kuu, ñayo n-xijan tnu'u-da xa kada-da.

17 Ni ña n-nu'u-da Jerusalén, xa ndatnu'u-da xi'in se n-tunda'a Jesucristu xtuu Jerusalén. Chi du'a n-xe'en-da do Arabia, te dada n-nu'u-da Damasco.

18 Na n-ya'a uni kuia, dada n-nu'u-da Jerusalén, xa jini tna'a-da xi'in Spedru. Ijan n-xo tuu-da xa'un kiu xi'in-s.

19 Ijan n-xini-da Jacobo, ñani Xto'o-ro Jesucristu, ko ña n-xini-da dava ka se n-tunda'a Jesucristu.

20 Nde'a ña'a Ianyuux xa ñadu tnu'u vete kuu xa kidava'a-da.

21 Ijan dada n-xe'en-da do Siria xi'in do Cilicia.

22 Te ñayiu ka jandixa Jesucristu veñu'u do Judea, ñayo-i n-ka xo xini ña'a mee-da.

23 Diko ni n-ka tekutnu'u-i: “Se nde'e n-xo xini u'u ña'a, se n-juini xa ka'ni ña'a-s ntdaa-ro, se ijan, xian tnu'u-s tnu'u va'a Jesucristu nuu ñayiu vitna.”

24 Te n-ka xia'an-i xa n-kuta'u-i nuu Ianyuux xaxe'e-da.

2

N-ka xeka ña'a va'a dava ka se n-tunda'a Cristu

1 Na n-ya'a uxi koon kuia, te n-nu'u-da Jerusalén. N-xe'en-da xi'in Bernabé, te n-kunduu Tito xi'in-da tuku.

2 N-dande'a ña'a Ianyuux xa n-xio xa ja'an-da xi'in se ka kunuu nuu ñayiu ka jandixa Cristu Jerusalén. N-ndatnu'u-da xi'in ndruni ni se ijan,

chi n-juini-da xa kutnuni ini se ijan ntdaa xa xian tnu'u-da nuu ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel. N-juini-da xa jini-da nu n-ka xani ini ñn nuu-s xi'in-da, a ña'a.

³Te du'a n-kuu. N-ka kutnuni ini-s xa ña ñdoñu'u xa ka'nde-ro nuu ii se ña ka kuu se Israel, hora ka jandixa-s Jesucristu. Juini Tito kuu se griegu te n-kunduu-s xi'in-da, ko ña n-ka kidajuexa ña'a-s xa ka'nde-da nuu ii-s.

⁴Ñayiu ka kunduu xi'in Jesucristu kuu-ro. N-ka ki'u tna'a se ka ja'an xa jandixa-s Jesucristu, ko ña ndaa. N-ka juini-s xa kotoyu'u ña'a-s, nux kida-ro ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, a ña'a. N-ka juini-s xa kadajuexa ña'a-s, xa kada mee-ro ná ka kida mee-s.

⁵Ni ita'u ña n-ka xejoon-da xa kadajuexa ña'a-s xa kada-ro xa ka juini-s. N-dada'an-da tnu'u va'a Jesucristu, xa ni'i koio mee-n tuku xa kuu xandaa.

⁶Se ijan, se ka kunuu nuu ñayiu ka jandixa Jesucristu Jerusalén, ña n-ka taxi-s ni ñn tnu'u ta'u tniu xee. (Ka ja'an ñayiu xa se ka kunuu ka kuu-s, ña xini-da. Ja'an Ianyuux xa ñn nuu kuu-ro ntdaa-ro.)

⁷N-ka kutnuni ini-s xa n-kaxí ña'a Ianyuux mee-da, xa ja'an-da tnu'u va'a Jesucristu nuu ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel.

⁸Diuni Ianyuux n-tunda'a Spedru nuu ñayiu Israel, n-tunda'a ña'a mee-da nuu ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel. Se n-tunda'a Jesucristu kuu Spedru, te se n-tunda'a Jesucristu kuu mee-da.

⁹Se ijan, Jacobo xi'in Spedru xi'in Sua, se ka kunuu nuu ñayiu ka jandixa Jesucristu Jerusalén, n-ka kutnuni ini-s xa xá n-taxi Ianyuux xamani-ia

nuu mee-da tuku. N-ka tñitnanda'a-da xi'in-s, xa n-ka xeka ña'a va'a-s. N-ka kida ñn nuu-da xi'in-s, xa jì'in mee-da xi'in Bernabé nuu ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel, te jì'in mee-s nuu ñayiu Israel.

¹⁰ Diko ni n-ka xijan-s xa chindee-da ñayiu kunda'u, te xa'a du'a ni xani ini-da xa kada-da.

N-kanandee-da Spedru ñuu Antioquía

¹¹ Na n-xee Spedru ñuu nani Antioquía, te n-kanandee-da-s, chi n-xini-da xa ña n-kida-si xa kuu xava'a.

¹² Du'a n-kuu. Antecas xa xee koio se kunduu xi'in Jacobo, te n-xo xaxi Spedru xi'in ñani-ro ku'a-ro ña ka kuu ñayiu Israel. Ko hora n-ka xee se ka kunduu xi'in Jacobo, te n-dandoo Spedru ñani-ro ku'a-ro ña ka kuu ñayiu Israel. Ñatuka n-xaxi-s xi'in-i, chi n-yu'u-s nuu se ka ja'an xa ndoñu'u xa ka'nde-ro nuu ii-ro.

¹³ Hora ijan, se ja'an ñn te kida ñnka n-kuu Spedru. Te du'a n-ka kida ntdaa ñnka ñani-ro ku'a-ro ka kuu ñayiu Israel n-ka xo tuu Antioquía. Nde Bernabé, se ja'an ñn te kida ñnka n-kuu-s, chi n-dandoo-s ñani-ro ku'a-ro ña ka kuu ñayiu Israel.

¹⁴ N-xini-da xa ña n-ka kida-s ná io ná jua'an tnu'u va'a Jesucristu, te n-kanandee-da Spedru nuu ntdaa ñani-ro ku'a-ro. Xia'an-da: “Ndo'o kuu se Israel, ko hora n-kii-n ya'a, ña n-xo tuu-n ná xtuu ñayiu Israel. N-xo tuu-n xi'in ñani-ro ku'a-ro ña ka kuu ñayiu Israel, te n-xo tuu mee-n ná xtuu mee-i. Te vitna, juini-n xa kadajuexa-n ñani-ro ku'a-ro ña ka kuu ñayiu Israel, xa kutuu koio mee-i ná xtuu ñayiu Israel.”

Nde ñayiu Israel, io xa jandixa koio-i Jesucristu

15 Nduu-ro, n-kaku-ro ñuu Israel. Xaxe'e xa n-tni-ro tnu'u ta'u tniu Moisés, te ña n-kida-ro ntdaa xa u'u ka kida ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel.

16 Xini-ro xa ni ñin ñayiu ma kua'a xa kada-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés. Te diuni xini-ro xa ma ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-i io. Ko ñin ñayiu, nux jandixa-i Jesucristu, da kuu xa ja'an Ianyuux xa kuu ná kuu xa ña tuu na kuechi-i io. Xijan kuu xa mee-ro tuku, jandixa-ro Jesucristu. Juini ña kua'a-ro xa kada-ro ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, ko xaxe'e xa jandixa-ro Jesucristu, te ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-ro. Chi ni ñin ñayiu ma kua'a xa kada-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, te xijan kuu xa ma ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-i io.

17 Nduku-ro xa na ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-ro io xaxe'e xa kunduu-ro xi'in Jesucristu. Xijan kuu xa ña ndoñu'u xa kada-ro ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés. Xijan kuu xa, ¿Xá n-kida Cristu xa ku kuu-ro ñayiu kida kuechi? ¡Ña ndaa!

18 Nux danaa-da ñin xa danaa-da, te dada nda-dava'a-da ñnka vuelta, xijan kuu xa dakuido kuechi-da mee-da.

19 Kuu ná kuu xa n-xi'í-da, xaxe'e xa ña n-kida-da ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés. Te xaxe'e xa n-xi'í-da, ma kada-da ná io ná jua'an tnu'u jan. Tuu-da xa kada-da xa juini Ianyuux.

20 N-xi'í Cristu nuu curuxi, te kuu ná kuu xa n-xi'í mee-da xi'in-ia. Xijan kuu xa ñatuka taxnuni-da nuu mee-da, chi taxnuni Cristu nuu-da. Tuu-da vitna, xaxe'e xa kunduu-da xi'in Da'ya Yii Ianyuux. N-xemani ña'a-ia, te n-xi'í-ia xaxe'e-da.

21 Ña juini-da xa kada yata-da xamani Ianyuux.

Nux ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi ñin ñayiu, xaxe'e xa n-kida-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, nux du'a kuu, te ñatu xiniñu'u xa n-xi'í Jesucristu xaxe'e-ro.

3

Jandixa-ro tnu'u ta'u tniu Moisés, o jandixa-ro Jesucristu

¹ Ñani-da ku'a-da, ñayiu Galacia, ¡ñayiu lilu ka kuu-n! ¿Jundu n-danda'u ña'a, xa ñatu ka jandixa-n xa kuu xandaa? Na n-kachitnu'u-da tnu'u va'a Jesucristu, te n-kuu ná kuu xa n-ka xini-n xi'in nuu-n hora n-ka xatakaa-s-ia nuu curuxi.

² Juini-da xa kachitnuña'a koio-n. Xá n-ka tñi-n Espíritu Ianyuux. ¿Nanda n-kuu? ¿Xaxe'e xa n-ka kida-n ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés? O xaxe'e xa n-ka tekun tnu'u va'a Jesucristu te n-ka jandixa-n.

³ ¿Ñatu ka kutnuni ini-n a? Na n-ka kixe'e-n xa jandixa-n Jesucristu, te n-taxi Ianyuux Espíritu Ii, ko vitna ka dandoo-n Espíritu Ii, xa kada koio-n ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu.

⁴ Te, ¿ñatu xiniñu'u xa kue'e vida n-ka ya'a-n a? ¡Naka va'a nuxa xiniñu'u!

⁵ Hora taxi Ianyuux Espíritu Ii te kida-ia milagru nuu ntna'a mee-n, ¿nakuenda du'a kida-ia? ¿Xaxe'e xa ka kida-n ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés? O xaxe'e xa n-ka tekun tnu'u va'a Jesucristu te n-ka jandixa-n.

⁶ N-jandixa Abraham Ianyuux, te n-ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-s io.

⁷ Xijan kuu xa, ndoñu'u xa jini koio-n xa ñayiu ndaa ka jandixa Ianyuux, ñayiu ijan, ka kuu da'ya dana Abraham.

⁸ Ja'an tnu'u Ianyuux xa xee kiu jandixa koio ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel Ianyuux. Te mee-i tuku, xaxe'e xa jandixa-i Ianyuux, te ja'an-ia xa ña tuu na kuechi-i io. N-ja'an Ianyuux nuu Abraham: “Xaxe'e mee-n, kuvete xa kuvete koio ñayiu ntdaa ñuu ñuñayiu.”

⁹ Xaxe'e xa n-jandixa Abraham Ianyuux, te n-ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-s io. Dani ntdaa ñayiu ka jandixa Ianyuux, ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-i io.

¹⁰ Ñayiu ka xani ini xa kua'a-i xa kada-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, kuú koio-i xi'in kuechi-i, chi ja'an tnu'u Ianyuux: “Ntdaa ñayiu ña ka kida ntdaa, ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu, kiu xi'in kiu, kuú koio-i xi'in kuechi-i.”

¹¹ Xijan kuu xa kutnuni ini-ro xa ni ñin ñayiu ma kua'a xa kada-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, te diuni ma ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-i io. Ja'an tnu'u Ianyuux: “Ñin ñayiu, nux ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-i io, te kutuu va'a-i xaxe'e xa jandixa-i-ia.”

¹² ñin ñayiu io confianza xa kua'a-i xa kada-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, te kuu ná kuu xa ña ndoñu'u-i xa jandixa-i Ianyuux n-kuu, chi ja'an tnu'u ta'u tniu Moisés: “Nux kada ñin ñayiu xa'a, te kutuu-i xaxe'e xa'a.”

¹³ Nux ña kua'a-ro xa kada-ro ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, te kuú-ro xi'in kuechi-ro. Ko n-chiya'u Cristu kuechi-ro, hora n-xi'í-ia xaxe'e-ro. Chi ja'an tnu'u Ianyuux: “Kida u'u

Ianyuux dava'a nga se n-takaa nuu yutnu.”

¹⁴ N-xia'an Ianyuux tnu'u-ia nuu Abraham xa kuvete koio ñayiu ntdaa ñuu ñuñayiu. Te du'a kuu. Xaxe'e xa n-xi'í Jesucristu, nux jandixa ñin ñayiu mee-ia, te ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-i io. Te nde ñayiu ña ka kuu ñayiu Israel, nux jandixa-i Jesucristu, te tñi koio-i Espíritu Ianyuux, ná n-ja'an-ia.

N-taxi Moisés tnu'u ta'u tniu, n-taxi Ianyuux tnu'u mee-ia

¹⁵ Ñani-da ku'a-da, kani ini koio-n nanda kuu hora ka kida uu seyñi tratu te kida firmari-s ñin tutu. Io xa kada-s, nduu-s, ná yodotnuni nuu tutu. Te ni ñin ñayiu ma kua'a xa dama-i xa yodotnuni jan.

¹⁶ Ná kuu tutu jan kuu tnu'u n-xia'an Ianyuux nuu Abraham. N-xia'an-ia tnu'u-ia nuu Abraham xi'in da'ya-s. Ko ñatu n-ja'an Ianyuux “kue'e da'ya Abraham”, chi n-ja'an-ia “idini da'ya-s.” Te da'ya ijan kuu Cristu.

¹⁷ Xa'a kuu xa ja'an-da: Ki'na ka n-xia'an Ianyuux tnu'u-ia nuu Abraham. Ijan dada, nu n-ya'a koon cientu oko uxi kuia, te n-xia'an Moisés tnu'u ta'u tniu nuu taxa'nu tnetnu-ro. Ko tnu'u ta'u tniu Moisés, ña n-kida xa ñatuka xiniñu'u tnu'u n-xia'an Ianyuux nuu Abraham, chi ni ñin ña dama.

¹⁸ N-xia'an Ianyuux tnu'u-ia nuu Abraham xa du'a koo. Xijan kuu xa ña ndoñu'u-ro xa kada-ro ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés, xa ni'i-ro xa taxi Ianyuux, chi n-ja'an-ia nuu Abraham xa io ñin xa tax du'a nga-ia.

¹⁹ Xijan kuu xa, ¿nakuenda io tnu'u ta'u tniu? N-xia'an Moisés tnu'u ta'u tniu nuu ñayiu, xa na kutnuni ini koio-i xa ka kuu-i ñayiu ka kida kuechi. N-xio tnu'u ta'u tniu Moisés, nde n-kixee se kuu da'ya Abraham nuu se n-xia'an-ia tnu'u-ia. N-ka xia'an ángel, ia ka xinokuechi nuu Ianyuux, tnu'u ta'u tniu nuu Moisés, te Moisés n-xia'an tnu'u jan nuu ñayiu.

²⁰ Ko ni ñin ñayiu ña n-xo nujuiin me'ñu Abraham xi'in Ianyuux, chi Ianyuux, idini-ia kuu-ia.

Tnu'u ta'u tniu Moisés kandeka ña'a j'i'in nuu Cristu

²¹ ¿Xa'a juini ja'an xa tnu'u ta'u tniu Moisés kida xa ña io va'a tnu'u n-xia'an Ianyuux nuu Abraham? ¡Ña'a! Ñatu n-kua'a tnu'u ta'u tniu n-xia'an Moisés nuu ñayiu, xa kutuu va'a-i. Ña n-kua'a ni ñin ñayiu, xa kada-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés. Te di'uni ña n-kua'a xa ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-i io.

²² Ja'an tnu'u Ianyuux xa ntdaa ñayiu ñuñayiu io kuechi-i. Kuu ná kuu xa y'indi'u-i vekaa xaxe'e kuechi ka kida-i. Xa'a kuu xa jandixa koio-i Jesucristu. Ntdaa ñayiu ka jandixa Jesucristu, tñi koio-i xa n-ja'an Ianyuux xa juña'a-ia.

²³ Antecas xa tñi-ro tnu'u va'a Jesucristu, n-ka kuu-ro ná kuu ñayiu y'indi'u vekaa. Xaxe'e tnu'u ta'u tniu Moisés, n-y'indi'u-ro nde n-kixee Jesucristu.

²⁴ Ná kuu ñin ña xinokuechi ñunuu da'ya-da, n-kuu tnu'u ta'u tniu Moisés kandeka ña'a j'i'in nuu Cristu. Xá jandixa-ro Cristu, te ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-ro io.

²⁵ Xá n-kixee Jesucristu, te ma kundeka ña'a ka tnu'u ta'u tniu Moisés.

²⁶ Ntdaa-n n-ka nduu da'ya Ianyuux, xaxe'e xa ka jandixa-n Jesucristu.

²⁷ Xá n-ka najuendute-n xaxe'e, xa ka kunduu-n xi'in Cristu. Kuu ná kuu xa dandukutu ña'a Jesucristu da'ma xee.

²⁸ Ntdaa-n, ñn nuu n-ka nduu-n. Ma ja'an-ro xa ñn-n n-kaku se Israel, te ñnka-n ña n-kaku se Israel. Ma ja'an-ro xa ñn-n n-kaku libre, te ñnka-n n-kuu se kidatniu du'a nuu ñnka ñayiu. Ma chinuu ka-ro xa ñn-n kuu ñadi'i, te ñnka-n kuu seyii. Ntdaa-n ka kuu ñn nuu nuu Ianyuux, xaxe'e xa ka jandixa-n Jesucristu.

²⁹ Xaxe'e xa ka kunduu-n xi'in Cristu, n-ka nduu-n da'ya Abraham, te xijan kuu xa tñi koio mee-n ntdaa xa n-ja'an Ianyuux xa juña'a-ia nuu Abraham.

4

¹ Xa'a kuu xa ja'an-da: ñn seluchi, juini na tñi-s ntdaa xa juña'a taa-s, ko nini kuu-si seluchi, ñn nuu kuu-s xi'in se ka xinokuechi nuu taa-s. Ntdaa kuu xaxii-s, ko ta kua'a ka-s xa tñi-s ni ñn.

² Te se xinokuechi nuu taa-s xñunuu seluchi jan, te xneva'a-s xaxii-s, nde na kue'nu-si xa nakueka-si xaxii-s.

³ Mee-ro du. N-ka kida-ro ntdaa xa n-ka ta'u tniu taxa'nu tnetnu-ro, ntdaa xa ka kida ñayiu ñuñayiu. N-ka kuu-ro ná kuu sekuechi, o se kidatniu du'a nuu ñnka ñayiu.

⁴ Ko nu n-xee kiu vii kiu va'a, te n-tunda'a Ianyuux Da'ya Yi-ia ñuñayiu. N-ñu'u-ia xiti ñn ñadi'i. N-kaku-ia ñuu Israel, te n-kida-ia ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés.

⁵ N-kixi-ia xa chiya'u-ia kuechi mee-ro, xaxe'e xa ña n-kua'a-ro xa kada-ro ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu. Te du'a, n-ndadada'ya ña'a Ianyuux mee-ro.

⁶ Te xá dande'a ña'a Ianyuux mee-ro xa n-nduu-ro da'ya-ia. N-tunda'a-ia Espíritu Da'ya Yii-ia, xa kutuu-ia anu-ro. Te ijan kana-ia: “¡Taa-da, Taa Mani-da!”

⁷ Xijan kuu xa, ñatuka kuu-n ñin se kidatniu du'a nuu tnu'u ta'u tniu, chi kuu-n ñin da'ya Ianyuux. Te xaxe'e xa kuu-n da'ya Ianyuux, te tñi-n ntdaa xa taxi-ia, chi n-kida Cristu xa du'a koo.

Ndu ini-da xaxe'e-n

⁸ Antecas xa jandixa koio-n Ianyuux, ñayiu n-ka xo xinokuechi du'a nuu santu n-ka kuu-n. Te ñatu kuu santu Ianyuux Ndito.

⁹ Ko vitna ka kunduu-n xi'in Ianyuux, o va'a ka xa ja'an-ro, kunduu Ianyuux xi'in mee-n. ¿Nakuenda ka juini-n xa dandoo-n Ianyuux Ndito, xa jandixa-n ñin tnu'u ta'u tniu, ñin xa ña ndaku, ñin xa ña ndaa? Inka vuelta ka kuu-n ñayiu ka xinokuechi nuu ñin xa ñatu xiniñu'u.

¹⁰ Ka ja'an-n xa io xa ndadaka'nu-n viko ñayiu, xi'in xa xetniu ñayiu. Viko kiu, viko yoo, viko kuia, viko dandé-n tata, te viko xa ka xaxi ka xi'i-n.

¹¹ Yu'u-da, xa ñatu xiniñu'u xa n-ja'an-da tnu'u va'a Jesucristu nuu-n.

¹² Ñani-da ku'a-da, xijan-da nuu mee-n xa nduu-n ná kuu mee-da, chi n-nduu mee-da ná n-ka xo kuu mee-n. Na n-xo tuu-da xi'in-n, ñatu n-ka kida ña'a-n ni ñin xa u'u.

¹³ Ka xini-n xa ki'na nuu n-xo tuu-da xi'in-n xaxe'e xa n-ku'u-da, te n-ja'an-da tnu'u va'a Jesucristu nuu-n.

14 Juini xa n-xio xa kundee ini koio-n xa yo n-ku'u-da, ko ña n-ka kuyichi ini ña'a-n, te ña n-ka ja'an-n xa ma xe ini ña'a-n. N-ka xeka va'a ña'a-n, kuenda kuu-da ñn ángel Ianyuux, o mee Jesucristu n-kuu-da.

15 ¿Te vitna naxa n-kuu? ¿Nakuenda kuu xa ñayo ka-n ka kuvete? Ja'an ndaa-da xaxe'e-n, xa nux n-kua'a koio-n xa tava-n nduchi nuu-n xa taa-n, te kada-n n-kuu.

16 Te vitna, xaxe'e xa ja'an-da xa kuu xandaa, ¿te xijan ka xani ini-n xa kuu-da se xini u'u tna'a xi'in-n a?

17 Se ka danda'u ña'a mee-n, ka juini-s xa kada-s xa dandoo ña'a koio-n mee-da, xa kunduu koio-n xi'in mee-s.

18 Maxku kani ini-n xa kukuedi ini-da. Ña'a. Naka va'a xa juini ñayiu xa chindee ña'a-i mee-n. Hora tuu-da xi'in-n, o hora ña yoo-da xi'in-n. Ko io xa chindee ña'a-i, io xa dakua'a ña'a-i xa kuu xandaa. Se ya'a, ka danda'u ña'a-s.

19 Da'ya-da ka kuu-n. Kue'e vida ya'a-da xaxe'e-n. Ná kuu ñadi'i hora kaku da'ya-ña kuu-da, chi juini-da xa xee koio-n xa kunduu va'a koio-n xi'in Cristu.

20 Naka va'a nux kutuu mee-da xi'in-n vitna, xa ndatnu'u-ro ntdaa-ro. Chi ndu ini-da xaxe'e-n, ñatu kutnuni ini-da nax ka kida-n.

Agar xi'in Sara

21 ¿Xandaa kuu xa ka juini-n xa kada koio-n ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés? ¿Ñatu n-ka tekun xa ja'an tnu'u ta'u tniu a?

22 Ja'an xa n-xio uu da'ya Abraham: ñn-s kuu da'ya ñn ñadi'i xinokuechi du'a nuu ñadi'i Abraham, te ñnka-s kuu da'ya mee ñadi'i-s.

²³ Da'ya ñadi'i mee Abraham, n-kaku-s xaxe'e xa n-xia'an Ianyuux tnu'u-ia nuu Abraham xa koo da'ya ñadi'i-s. Da'ya inka ñadi'i jan xi'in Abraham, n-kaku-s ná kaku dava'a nga ñayiu.

²⁴ Xa'a kuu ñin xa dande'a ña'a Ianyuux nuu mee-ro. Agar xi'in Sara kuu ná kuu uu tutu legal. Nani kuu tnu'u ta'u tni n-tni Moisés yuku nani Sinaí, du'a kuu Agar. Da'ya mee-i ka kuu ñayiu ka kidatniu du'a nuu inka ñayiu.

²⁵ Ná kuu Yuku Sinaí io do Arabia kuu Agar, te ná kuu Agar kuu ñuu Jerusalén. Chi ná kuu ñayiu kidatniu du'a nuu inka ñayiu ka kuu ñayiu Israel, chi ka kidatniu-i xa kada koio-i ná io ná jua'an tnu'u ta'u tni n-tni Moisés.

²⁶ Ko io inka Jerusalén, Jerusalén io andiu kuu. Ná kuu Sara kuu Jerusalén io andiu. Da'ya mee-ña kuu mee-ro, te io libre-ro.

²⁷ Ja'an tnu'u Ianyuux:
 Ndo'o, ñadi'i ña yoo da'ya,
 io xa kudi ini-n.
 Juini ñayo da'ya-n n-kaku xa tna u'u-n,
 ko kana-n.
 Kana-n xaxe'e xa kudi ini-n.
 Juini ñayo yi-n io,
 ko kudi ini-n,
 chi koo koio kue'e ka da'ya mee-n dada ñadi'i
 n-tnunda'a.

²⁸ Ñani-da ku'a-da, xijan kuu xa kuu mee-ro ná kuu Isaac, da'ya Sara. N-xia'an Ianyuux tnu'u-ia nuu Abraham xa koo koio kue'e xa kue'e da'ya-s, te da'ya ijan kuu mee-ro.

²⁹ Isaac, da'ya ñadi'i mee Abraham, n-kaku-si xaxe'e xa n-kidatniu Espíritu Ianyuux. Te da'ya

inka ñadi'i xi'in Abraham, n-xini u'u-s Isaac. Te dani kuu vitna.

³⁰ ¿Te nax ja'an tnu'u Ianyuux? “Kine'e-n Agar xi'in da'ya-i, chi ma tñi da'ya Agar xaxii Abraham. Xaxii Abraham tñi da'ya Sara.”

³¹ Ñani-da ku'a-da, ñayo-ro kuu da'ya Agar. Ka kuu-ro da'ya Sara.

5

Ñayiu libre ka kuu-n

¹ Xaxe'e xa jandixa-ro Cristu, te ja'an Ianyuux xa kuu ná kuu xa ña tuu na kuechi-ro. Xijan kuu xa kundee ini koio-n, xa jandixa na'i ka-n Jesucristu. Maxku juejoon-n xa kadajuexa ña'a koio-s, xa kada koio-n ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés.

² Kunini koio-n. Mee-da, Spalu, ja'an-da nuu-n. Nux juejoon-n xa kadajuexa ña'a-s xa ka'nde-n nuu ii-n, te xijan juini kachi xa ñatu xiniñu'u xa n-xi'í Cristu xaxe'e-n.

³ Ja'an-da inka vuelta. ñin seyii, nux juejoon-s xa ka'nde koio-s nuu ii-s, te xijan kuu xa ndoñu'u-si xa kada-s ná io ná jua'an ntdantu'u tnu'u ta'u tniu Moisés.

⁴ Ka xani ini-n xa kada koio-n ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Moisés. Ka xani ini-n xa nux du'a kada koio-n, te ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-n io. Xá n-ka dandoo-n Jesucristu, xá n-ka xande ini-n xamani Ianyuux.

⁵ Ko mee-ro, xaxe'e xa kidatniu Espíritu Ianyuux anu-ro te jandixa-ro Jesucristu, xndetu kuee-ro xa ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-ro.

⁶ Ñayiu kunduu xi'in Cristu kuu-ro. ¿Nuu se Israel n-kaku-n, te n-xa'nde taa-n nuu ii-n? Vatuka. ¿Nuu se ña ka kuu se Israel n-kaku-n, te ña n-xa'nde taa-n nuu ii-n? Vatuka tuku. Xa ndoñu'u kuu xa jandixa-ro Jesucristu. Te xaxe'e xa jandixa-ro Jesucristu, io xa juemani-ro Ianyuux xi'in ñayiu.

⁷ Va'a n-ka kixe'e-n xa jandixa koio-n Jesucristu. ¿Jundu n-daja'an ña'a, xa ñatuka ka jandixa-n xa kuu xandaa?

⁸ Ña n-tunda'a Ianyuux se ka danda'u ña'a. Chi ja'an ña'a Ianyuux xa kunduu koio-n xi'in Jesucristu.

⁹ Tnu'u se ijan kuu ná kuu ita'u ni ndidí. Te maxku ndunaa koio-n xa ja'an-ro xa “ita'u ni ndidí dandaa yuxa tila.”

¹⁰ Xaxe'e xa io-da confianza nuu Xto'o-ro Jesucristu, te io-da confianza nuu mee-n, xa ma juejoon koio-n xa kadajuexa ña'a ka-s. Ko kada u'u Ianyuux se ka daka ni'na ña'a, juini ndese kuu-s.

¹¹ Ñani-da ku'a-da, ka xini-n xa se Israel, ña kua'a-si xa jandixa-s xa n-chiya'u Jesucristu kuechi-ro na n-xi'í-ia nuu curuxi. Xijan kuu xa nux juña tnu'u-da nuu se ka jandixa Jesucristu xa io xa ka'nde koio-s nuu ii-s, te ma jini u'u ña'a ka se Israel mee-da n-kuu.

¹² Se ka daka ni'na ña'a mee-n, ¡Naka va'a nux ka'nde koio-s mee-s n-kuu!

¹³ Ñani-da ku'a-da, xa n-ja'an ña'a Ianyuux mee-n, xa kunduu koio-n xi'in Jesucristu. Xaxe'e xa jandixa-n Jesucristu, te ja'an Ianyuux xa ña tuu na kuechi-n io. Ko maxku kani ini koio-n xa kua'a-n xa kada-n dava'a nga xa juini-n. Io xa juemani tna'a-n, te chindee tna'a-n, ñn-n nuu inka-n.

¹⁴ Nuxa xemani tna'a-n, ka kida-n xa ja'an tnu'u ta'u tniu, chi ja'an tnu'u ta'u tniu Ianyuux: “Nani xemani-n mee-n, dani io xa juemani-n inka ñayiu.”

¹⁵ Koo koio-n cuedado xa maxku kax tna'a-n. Maxku jantna'a-n, maxku jini u'u tna'a-n, chi du'a koo xa danaa tna'a-n.

Io xa kada koio-n xa juini Espíritu Ianyuux

¹⁶ Xa'a kuu xa ja'an-da: Kada koio-n xa juini Espíritu Ianyuux. Te maxku kada-n xa ka kukajan ini mee-n.

¹⁷ Antecas xa kixe'e-ro xa kunduu-ro xi'in Ianyuux, te n-kida-ro dava'a nga xa n-juini-ro, ko vitna io xa kada-ro xa juini Espíritu Ianyuux. Kuu ná kuu xa jantna'a xa juini mee-ro xi'in xa juini Espíritu Ianyuux, te xijan kuu xa ña kua'a-n xa kada-n ntdaa xa ka kukajan ini-n.

¹⁸ Nux kada-n xa juini Espíritu Ianyuux, te ma kada tnu'u ta'u tniu Moisés xa dakuido datau-n anu-n.

¹⁹ Va'a ka xini-n xa kukajan ini ñayiu. Ka kidi-i xi'in ñayiu ña n-tnunda'a xi'in-i, ka kida-i xa ñatu kuu xava'a, ka kida-i dava'a nga xa ka juini-i, ña ka kunxa'nu-i.

²⁰ Ka ndadaka'nu-i santu ñatu kuu Ianyuux Ndito, te ka chibruju tna'a-i. Ka xini u'u tna'a-i, te kida-i pletu. Kukuedi ini-i, te yachi kiti ini-i. Kida-i xava'a mee-i, te jantna'a tnu'u-i.

²¹ Kukajan ini-i xaxii inka ñayiu, te xa'ni-i ndiyi. Ñayiu xini ka kuu-i, te nde'e ka xaxi-i, xa kudi ini koio-i. Te kue'e ka inka xa ka kida-i. Nani xá n-ja'an-da, ja'an-da vitna. Ñayiu ka kida xa'a, ma xee-i xa kutuu-i nuu taxnuni Ianyuux.

²² Ko nux juejooon ñn ñayiu xa taxnuni Espíritu Ianyuux anu-i, te kada-ia xa ku kuu-i ná kuu ñn yutnu juun xavidi va'a. Kada-ia xa juemani-ñayiu, te kuvete-i, te kutuu mani-i xi'in ñayiu. Kada-ia xa kundetu kuee anu-i, te ku kuu-i ñayiu va'a. Kada-ia xa chindee-i ñayiu, te jandixa na'i ka-i Ianyuux.

²³ Kada-ia xa ma kuxee ini-i, te kada-ia xa kada maxu-i mee-i, xa ma kada ka-i xa u'u. Nux juejooon-i xa taxnuni Espíritu Ianyuux anu-i, te ma kada ni ñn tnu'u ta'u tniu xa dakuído datau-i anu-i.

²⁴ ñn ñayiu kunduu xi'in Cristu, kuu ná kuu xa n-xi'í-i, xa ma kada ka-i xa juini mee-i.

²⁵ Nux tuu-ro xi'in Espíritu Ianyuux, na juejooon-ro xa taxnuni-ia anu-ro, xa kada-ro xa juini mee-ia.

²⁶ Maxku najuen tnu'u-ro mee-ro, xa dakiti ini nuu tna'a-ro, ni maxku kukuedi ini nuu tna'a-ro.

6

Chindee tna'a-n, ñn-n xi'in ñnka-n

¹ Ñani-da ku'a-da, xtuu-n xi'in Espíritu Ianyuux. Nuxa ka xini-n xa ñani-n ku'a-n kida kuechi, io xa chindee-n-yi xa najani ini-i kuechi-i. Xi'in xa xemani-n-yi, chindee-n-yi. Te koo koio-n cuedado, nada juejooon mee-n tuku xa kadatniu kui'na anu-n.

² Xa juini kui'na xa kadajuexa ña'a-i mee-ro xa kada-ro kuechi, kuu ná kuu xa ndido-ro ñn xa vee. Io xa chindee tna'a-ro, te du'a kada-ro ná io ná jua'an tnu'u ta'u tniu Cristu ja'an xa io xa juemani tna'a-ro.

³ Te nux ñn-n xani ini xa va'a ka mee-n dada ñani-n ku'a-n, dani danda'u-n mee-n.

⁴ Kototnuni koio-n, ñn ñn-n, nax kida mee-n. Nuxa xini-n xa kida-n xava'a, vatuka. Ko maxku ja'an-n xa va'a ka mee-n dada ñnka ñayiu.

⁵ ñn ñn-ro, io xa kada-ro xa juini Ianyuux xa kada-ro.

⁶ Nux ñn ñayiu dakua'a ña'a tnu'u va'a Jesucristu, te juña'a-n ntdaa xa ndoñu'u-i.

⁷ Maxku danda'u koio-n mee-n. Ni ñn ñayiu, ma kua'a xa kuekundee-i Ianyuux. Xa kida-ro ñuñayiu, kuu ná kuu xa xajan-ro triu. Xajan-ro xava'a, te nakueka-ro xava'a.

⁸ ñn ñayiu, nux kada-i dava'a nga xa kukajan ini-i, te kue'e vida ya'a-i, vitna xi'in kuia ma jin ndi'i. Ko nux kada-i xa juini Espíritu Ianyuux, te kada Espíritu Ianyuux xa kutuu va'a-i vitna, te kutuu va'a-i andiu kuia ma jin ndi'i.

⁹ Xijan kuu xa maxku ku xiau-ro ni maxku natu ini-ro xa kida-ro xava'a, te dada tñi-ro ntdaa xa taxi Ianyuux.

¹⁰ Xijan kuu xa, nini kua'a-ro, na kada-ro xava'a nuu ntdaa ñayiu. Te na koo-ro cuedado xa kada-ro xava'a nuu ñani-ro ku'a-ro ka jandixa Jesucristu.

Xanyuux nuu-n

¹¹ Kunde'a koio-n xa xi'in nda'a mee-da ki-dava'a-da nuu-n vitna. Letra na'nu kidava'a-da vitna.

¹² Se ka juini xa kadajuexa ña'a-si xa ka'nde koio-n nuu ii-n, diko ni ka kida-si xa kendoo va'a-s nuu ñayiu. Ka yu'u-s xa jini u'u ñayiu Israel mee-s, xaxe'e xa ka jandixa mee-n Cristu, Ia n-xi'í nuu curuxi.

¹³ Ko mee-s, juini xá n-ka ta'nde nuu ii-s, ko ña ka kida-s ná io ná jua'an ntdaa tnu'u ta'u tniu Moisés. Ka juini-s xa najuen tnu'u-s mee-s, xaxe'e xa n-kidajuexa ña'a-s xa kunetnuni koio-n.

¹⁴ Ko mee-da, nux ja'an va'a-da, ja'an va'a-da xaxe'e curuxi nuu n-xi'í Xto'o-ro Jesucristu. Xaxe'e xa jandixa-da Jesucristu, kuu ná kuu xa n-xi'í-da, te ñatuka chinuu-da xa io ñuñayiu.

¹⁵ Ka kunduu-ro xi'in Jesucristu. Xijan kuu xa ñatu xiniñu'u nuxa n-ta'nde nuu ii-ro, a ña'a. Xa xiniñu'u, kuu xa n-nduu-ro ñayiu xee, xaxe'e xa jandixa-ro Jesucristu.

¹⁶ Ntdaa ñayiu ka kida ná io ná jua'an tnu'u ya'a, na kundau ini lanyuux mee-i, te na kada-ia xa kutuu va'a koio-i. Du'a na koo nuu ntdaa ñayiu ndaa jandixa lanyuux.

¹⁷ Nde vitna xi'in ntdaa kiu, maxku datnaña'a ka ni ñin ñayiu mee-da. Chi menga xa ne'e do'o ñii-da, xaxe'e xa kuu-da se xinokuechi nuu Xto'o-ro Jesucristu.

¹⁸ Ñani-da ku'a-da, na taxi Xto'o-ro Jesucristu xamani-ia nuu-n, ntdaa-n. Du'a na koo.

Tnu'u va'a tnu'u Jesucristo
New Testament in Mixtec, Diuxi-tilantongo
(MX:xtd:Mixtec, Diuxi-tilantongo)

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Diuxi-tilantongo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Diuxi y Tilantongo [xtd], Mexico

Copyright Information

© 2001, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Diuxi-tilantongo

© 2001, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

601f9a87-70f6-56f7-8175-fc2dac9c9f9a